

Вплив світової фінансової кризи на обсяги зовнішньої торгівлі товарами між Україною та Китаєм

Досліджено динаміку зовнішньої торгівлі України з Китаєм по визначених товарних групах. Дане дослідження дало змогу проаналізувати зміну структури зовнішньої торгівлі між двома країнами в умовах світової фінансової кризи та надати рекомендації для покращення спільної політики країн.

Ключові слова: зовнішня торгівля, експорт, імпорт, фінансова криза

Shcherbata Zoryana

The influence of world finance crisis on external trade between Ukraine and China

The dynamics of external trade by main trade group between Ukraine and China is researched. That investigation gave the reason to analyze structure's change of external trade between two countries in conditions of world financial crisis and give the recommendations for improvement bilateral cooperation.

Key words: external trade, export, import, financial crisis

Вступ. Дане дослідження є надзвичайно актуальним, оскільки на сучасному етапі світова економіка потерпає від однієї з наймасштабніших фінансових криз, які коли-небудь виникали у світовій господарській системі. Україна є доволі інтегрованою у світове господарство країною, тому вона не змогла залишитися осторонь від тих економічних тенденцій, які стали наслідком загальносвітової фінансової кризи. Зокрема, у перший місяць 2009 р. обсяги зовнішньої торгівлі України скоротилися майже вдвічі, а темпи падіння зовнішньоторговельного обігу в 1,5 рази випереджають темпи падіння внутрішнього виробництва.

Варто зазначити, що дослідженню обсягів зовнішньої торгівлі між Україною та Китаєм присв'ячена низка статей таких економістів як: Макогон Ю. [1], Фен Я. [2], Касич А., Дідух С. [3], Маркус У. [4], Гончарук

Н. [5], Ксіамен К. [6] та багато інших. Проте, на нашу думку, не достатньо уваги приділено дослідженню торговельного співробітництва між двома країнами в умовах кризи.

Постановка завдання. В умовах світової дестабілізації, що на даний момент спостерігається у світі, відчутними темпами девальвує гривня, що має безпосередній вплив на обсяги зовнішньої торгівлі між Україною та Китаєм. Тому метою статті є дослідження впливу світової фінансової кризи на обсяги зовнішньої торгівлі між двома країнами.

Динаміка зовнішньої торгівлі України з Китаєм зображена на рис 1.

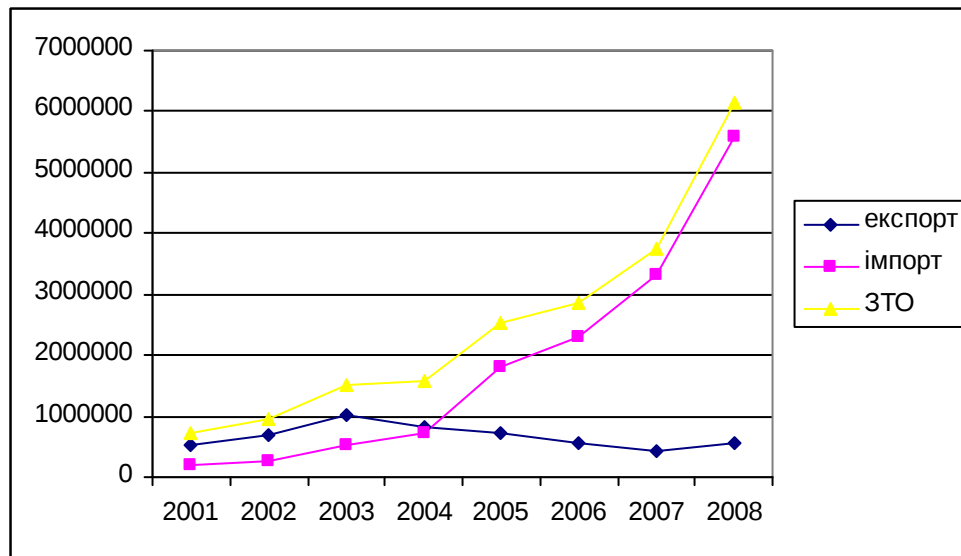

Рис. 1. Динаміка зовнішньої торгівлі України з Китаєм в період з 2001 по 2008 рр. (тис. дол. США).

За: [7].

Як можемо побачити з рис.1 обсяги експорту з України до Китаю у 2008 році досягли 547524,8 тис. дол. США, що на 115869,6 тис. дол. США більше ніж у 2007 році. Що стосується обсягів імпорту з Китаю, то у 2008 році він становив 5601531 тис. дол. США, що на 2294474 тис. дол. США більше ніж у 2007 році. Зовнішньоторговельний оборот в період з 2004 по 2008 рр. має тенденцію до зростання, а в 2008 році становив 6149055 тис. дол. США, що на 2410343 тис. дол. США більше ніж у 2007 році.

Отже, цифрові дані свідчать, що обсяги зовнішньої торгівлі між Україною та Китаєм у 2008 році зросли у порівнянні із 2007 роком, проте доцільно також дослідити динаміку зовнішньої торгівлі по окремим товарним групам. Для прикладу, ми здійснили аналіз такої товарної групи як вироби з чорних металів (рис.2).

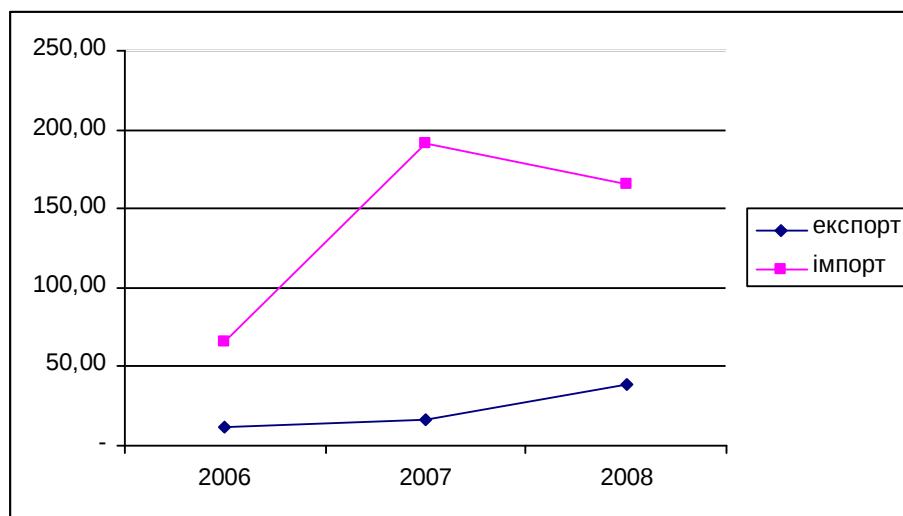

Рис. 2. Динаміка експорту та імпорту виробів із чорних металів в період з 2006 по 2008 рр. (тис. дол. США).

За: [7].

З рис.2 ми побачили, що обсяги імпорту виробів чорних металів з Китаю мають тенденцію до спадання. Зокрема, у 2008 році Україна імпортувала виробів із чорних металів з Китаю на загальну суму 166,1 тис. дол. США, що на 25,3 тис. дол. США менше ніж у 2007 році. Стрімке скорочення обсягів імпорту по даній групі товарів спричинила різка девальвація гривні. Якщо для експортера добре (курс - 9 грн./USD), то для імпортера – негативний наслідок. Крім того, експерти зазначають погіршення й інших умов імпорту. Наприклад, складна процедура доступу до позикових фінансових ресурсів. Для компаній-імпортерів це означає вимивання оборотних коштів на сплату ПДВ та інших платежів при розмитненні товарів. Ще один фактор, що сильно впливає на скорочення імпорту, - це зменшення внутрішнього споживання [8]. Проте не по всіх товарних групах

спостерігається скорочення обсягів імпорту. Зокрема, імпорт тканин із шовку з Китаю має тенденцію до зростання (рис.3).

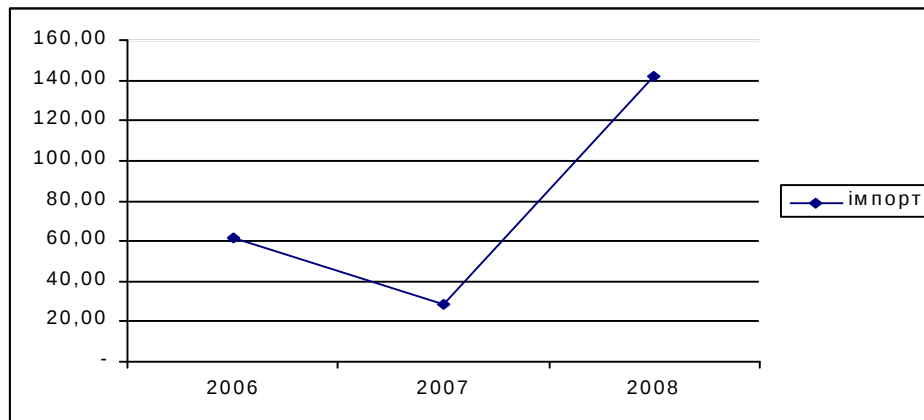

Рис. 3. Динаміка імпорту тканин із шовку в період з 2006 по 2008 рр. (тис. дол. США).

За: [7].

Отже, у 2008 році обсяги імпорту тканин із шовку з Китаю різко зросли і досягли 142,1 тис. дол. США, що на 113,8 тис. дол. США більше ніж у 2007 році. Така динаміка перш за все пов'язана із зменшенням ціни на даний товар на світових ринках, а відповідно і у Китаї. Також спостерігається збільшення обсягів імпорту одягу з натуральної шкіри з Китаю (рис.4).

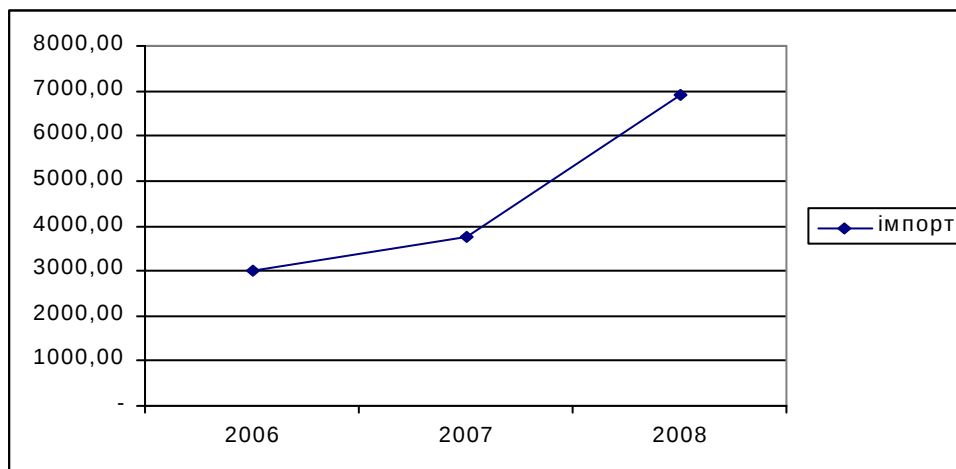

Рис. 4. Динаміка імпорту одягу з натуральної шкіри за період з 2006 по 2008 рр. (тис. дол. США).

За: [7].

Отже, імпорт одягу з натуральної шкіри у 2008 році досяг 6900,9 тис. дол.США, що на 3145,6 тис. дол. більше ніж у 2007 році, що пов'язано із

зменшенням ринкових цін на даний товар. Різке зменшення обсягів як експорту так і імпорту спостерігається по такій товарній групі як шкіра великої рогатої худоби та шкур тварин родини котячих (рис.5).

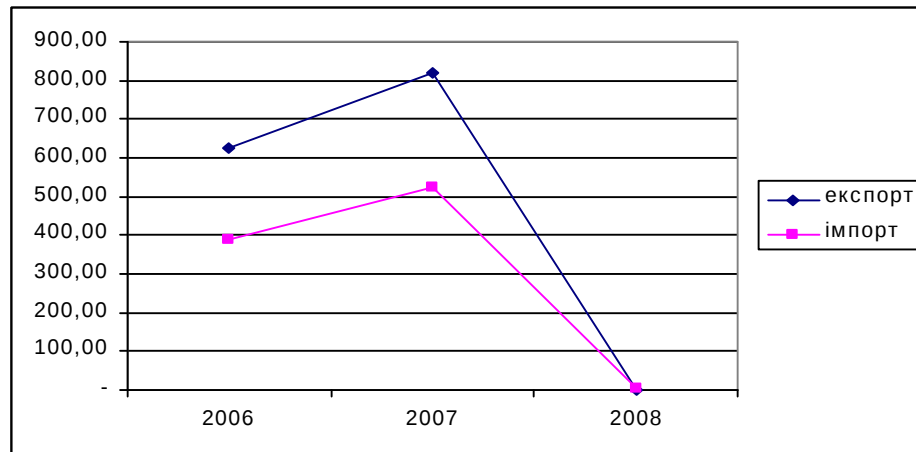

Рис.5. Динаміка експорту та імпорту шкіри великої рогатої худоби та шкур тварин родини котячих за період з 2006 по 2008 рр. (тис. дол. США).
За: [7].

Отже, у 2008 році обсяг експорту по даній товарній групі припиняється, а імпорту становить – 2,2 тис. дол. США, що на 521,3 тис. дол. менше ніж у 2007 році.

Динаміка експорту виробів з дуба також залишається невтішною (рис. 6). Лише за 2008 рік обсяги експорту в Китай зменшилися на 313,3 тис. дол. США у порівнянні з 2007 роком.

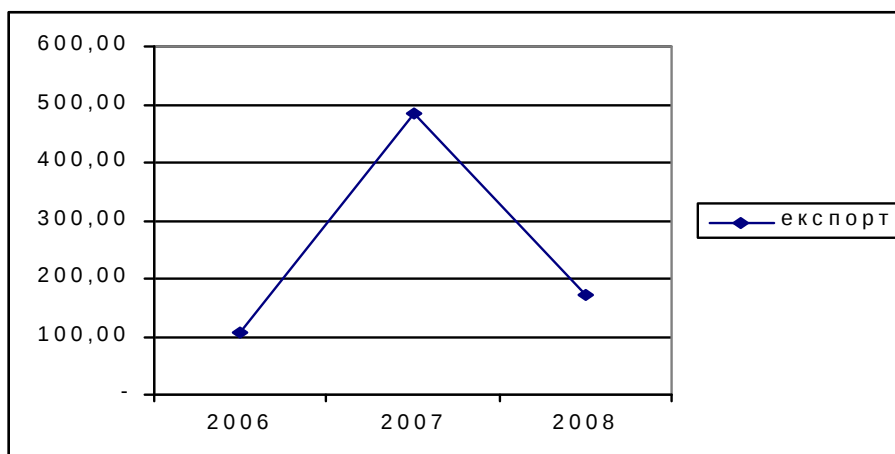

Рис.6. Динаміка експорту виробів з дуба в період з 2006 по 2008 рр. (тис. дол. США).
За: [7].

Динаміка експорту та імпорту водню, інертних газів та інших неметалів представлена на рис. 7.

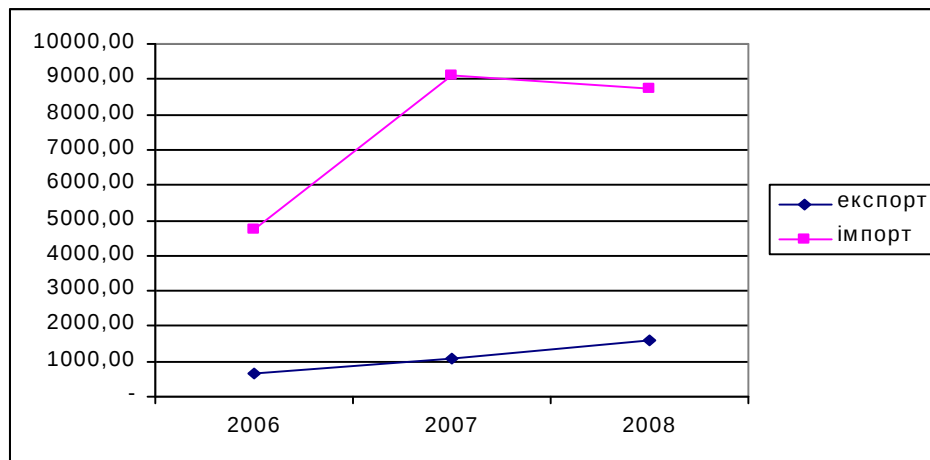

Рис.7. Динаміка експорту та імпорту водню, інертних газів та інших неметалів в період з 2006 по 2008 рр. (тис. дол. США).

За: [7].

Отже, виходячи з аналізу даних рис.7 можемо побачити, що імпорт водню, інертних газів та інших неметалів має тенденцію до спадання. У 2008 році він становив 8729,9 тис. дол. США, що на 396,5 тис. дол. США менше ніж у 2007 році. На сьогоднішній день серед основних причин, що можуть погіршити зовнішньоторговельний оборот між двома країнами у період світової економічної кризи виділяють:

- 1) наміри Китаю для збереження стабільності економіки переорієнтовувати експорт на країни, що розвиваються, ринки яких менш схильні до негативного впливу світової фінансової кризи;
- 2) падіння обсягів виробництва в Україні (у січні порівняно з груднем скорочення обсягів промислового виробництва становило 16,1 відсотка);
- 3) нестабільність національної банківської системи, що призвело до різкої девальвації гривні;
- 4) відплив капіталу з України, що не дасть змогу модернізувати провідні галузі економіки;
- 5) встановлення урядом 13% імпортного мита на побутову техніку та автомобілі;

б) зростання інфляції в Україні, що призведе до зменшення попиту на імпорتنі товари та ін.

Таким чином, щоб запобігти спаду товарообороту між Україною та Китаєм необхідно розвивати внутрішній ринок, стабілізувати курс національної валюти, позбутися протекціоністських заходів (встановлення мита, квот), що перешкоджають вільній торгівлі між країнами, надати державну допомогу малим та середнім підприємствам та ін. Однак на сучасному етапі все залежить лише від активних дій урядової команди, консолідовані дії влади можуть подолати виклики, що стоять перед Україною. Тому в подальшому нами будуть детально досліджені наслідки світової фінансової кризи на обсяги зовнішньої торгівлі з Китаєм та дії уряду для стабілізації макроекономічної ситуації в країні.

Список використаних джерел:

1. Макогон Ю.В. Зовнішньоекономічні зв'язки України і залучення інвестицій / Ю. Макогон // Стратегічні пріоритети. – 2008. - №3. – С.208-219.
2. Фен Я.О. Розвиток спільного виробництва Україною та Китаєм текстильної продукції в умовах інтеграції торгівлі / Я.Фен // Маркетинг в Україні. – 2006. - №3.-С.27-30.
3. Касич А.О. Структурні характеристики зовнішньої торгівлі України / А. Касич, С.Дідух // Актуальні проблеми економіки. – 2008. - №1. – С.85-95.
4. Маркус У. Українські й китайські економічні інтереси / У. Маркус // Кореспондент. – 2007. – №3. – С.5 -10.
5. Гончарук Н. Економіка інь-ян / Н. Гончарук // Український діловий тижневик "Контракти". – 2007. – №1. – С.15 -20.
6. Xiamen K. The 8th China International Fair for Investment and Trade / K. Xiamen. –2007.– March 8-11 // Електронний ресурс: <http://www.chinafair.org>.
7. Держкомстат України: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Заїка А. Криза та МВФ зробили український торговельний баланс позитивним / А. Заїка // Електронний ресурс - <http://news.finance.ua>

